

Malu e hala mei he
fakatu'utamaki (Road safety)
fakahinohino ki he kau
ngaue'ofa 'o e Pasi 'Alu Lalo
'a e 'Apiako

Ko e Pasi 'Alu Lalo 'a e
'Apiako

Ka fiema'u ha toe ngaahi fakamatala fetu'utaki kia:

ctsouth@aucklandtransport.govt.nz
ctnorth@aucklandtransport.govt.nz
ctcentral@aucklandtransport.govt.nz
ctwest@aucklandtransport.govt.nz
Phone: (09) 355 3553
Website: www.aucklandtransport.govt.nz

Travelwise
School

Proudly
supported by

**Auckland
Transport**
An Auckland Council Organisation

Ngaahi fatongia

'o e fanau

Ko e fanau ke nau 'alu lalo 'i he 'alu'anga tangata (footpath) 'i he tafa'aki hala pea:

- fakaongoongo ki he faka'uli 'o e WSB
- **tu'u, sio pea fanongo** 'i he taimi te ke kolosi ai he hala
- muimui he tu'a 'o e faka'uli pea muimui ofi he kulupu
- 'alu ma'u pe 'i he tafa'aki 'ofi ki he ngaahi fale
- 'alu, 'oua na'a ke lele
- manatu'i ke tukuange ha tafa'aki

ke 'alu ai e kakai kehe.

Faka'ehi'ehi e kolosi he ngaahi hala

'Oku 'ikai ha mafai 'o e kau 'faka'uli' WSB ke ta'ofi e me'alele ko e 'uhi kae fai ha kolosi he ngaahi hala.

Ko ho'o mateuteu pe ke kolosi he hala, fili ha kolosi'anga 'oku seifi, mama'o mei he ngaahi ka 'oku tau he hala, tuliki hala, manga'i hala pe ha me'a 'oku ngali fakatu'utamaki.

Tanaki mai e fanau kia koe 'oua e ofi ki he kauhala kolosi 'oka 'oku seefi.

'Oku seifi ange ke kolosi 'i ha kulupu, e.g. tautau toko fa he 'otu 'e ua, 'e sai ia he tautau toko ua 'o fu'u loloa. Lolotonga e kolosi he hala sio pea fanongo.

'I he a'u lelei 'a e kolosi ki he tafa'aki 'e taha, fokotu'utu'u e fanau mama'o mei he ve'ehala pea hoko atu e fononga.

Kapau 'e tu'u ha ka pea talamai ke mou kolosi, 'oku mahu'inga 'aupito ke 'ilo 'e he ngaahi me'alele kehe 'a e me'a 'oku hoko. 'Oku fa'a hoko 'a e fakatu'utamaki 'i he ngaahi ka 'oku nau fakalaka mai he ka 'oku tu'u.

'I he 'ene pehe 'oku seifi ange ke ta'alo ki he ngaahi me'alele ke nau lele, pea toki kolosi 'i ha 'ane seifi pe 'ata'ataa.

Manatu'i, ko e taimi 'oku kovi e 'ea 'e ki'i taimi loloa ki he kau faka'uli ke ta'ofi e me'alele,

pea ko e taha 'e ki i faingata'a ange ke nau fakatokanga'i koe.

Tokanga 'aupito kapau 'oku ke tui ha kofu 'oku 'i ai hano tataa (hood) ki he 'ulu pe ko e fakamalu he te nau fakapuli'i ho'o sio mo ho'o fanongo.

'I ha kolosi'anga tangata

Tatali kae 'oua kuo tu'u kotoa e me'alele pea ke toki kolosi he hala. 'Oku fakapotopoto 'aupito ke ke sio ki he mata 'o e kau faka'uli ki mu'a pea ke toki sitepu mei he hala'anga tangata. Sio pea fanongo ma'upe lolotonga ho'o kolosi.

'I ha ki'i malolo'anga (refuge island) 'i he kolosi'anga

'Oku 'ikai ke fakapotopoto ke fu'u tokolahi 'a e kau fononga 'i he vaha'a malolo'anga ko'eni 'e ua, koia ai ko e fale'i, ke kolosi 'i he ki'i kulupu tokosi'i pe. Kuo pau ke 'i ai ha tahalahi 'i he kulupu kotoape.

Kolosi 'i he ngaahi maama hala

Tokanga ke fokotu'utu'u 'a e fanau fakakulupu (i.e.tautau toko fa) ki mu'a pea lomi'i 'a e me'akamosi. Ko'ene 'asi mai pe 'a e ki'i tangata lanu-mata pea kolosi leva. 'Oua na'a kolosi 'i he 'asi mai 'a e ki'i tangata lanu-kulokula.

Kolosi'anga 'a e 'apiako

Kapau 'oku 'i ai ha ngaahi kolosi'anga faka'apiako 'i ho mou hala faka'aonga'i kinautolu.

Problems?

Kapau 'oku 'i ai ha palopalema, 'oku toutou hoko pe ko e hala'anga tangata 'oku tapuni pe maumau, kataki 'o lipooti ki he Potungau Me'alele 'a Auckland 'i he 09 355 3553 pe 'imeili info@aucklandtransport.govt.nz.

Ngaahi fakamatala ki he 'kau faka'uli' mo e 'kau taki mamata' ke malu'i na'a hoko ha fakatu'utamaki

- Ko e tamasi'i 'e toko valu ki he taha lahi 'e taha (sai ange ha taha lahi 'e ua) ko e faka'amu ia.
- Fakamahino ki he fanau 'a e fakatu'utamaki 'o e kolosi he hala'anga me'alele (driveways) ki he ngaahi 'api (ko e 'uhi ko e me'alele 'oku holomui 'oku 'ikai fa'a lava 'o sio ki he fanau iiki).
- Ko e halanga pasi kuo 'osi palani pea sivi'i 'oku tokamalie.Tauhi ki he halanga pasi ko ia he taimi kotoa. Kapau 'e 'i ai ha liliu ki he halanga pasi 'oku fiema'u ia ke sivi'i pea fakangofua'i.
- Kapau ko e hala'anga tangata 'oku tapuni ko e 'uhi ko ha ngaue fakataimi, e.g. ngaue hala pe tau'anga me'alele, ko e kakai lalahi te nau fakataukei'i 'a e WSB.

- Ko e kau faka'uli mo e kau taki mamata kuo pau ke nau tauhi ma'u 'a e hala kuo fakangofua. Ko ho nau fatongia ke tokanga'i e fanau 'oku kau mai mo mavahe mei he pasi.
- Ko e kau faka'uli mo e kau taki mamata kuo pau ke nau fakaha ki he fanau hu fo'ou 'a e ngaahi 'ulungaanga 'oku fiema'u, fakamahino ki te kinautolu ke fanongo pea talangofua ki he ngaahi tu'utu'uni, kae tautefito ki he tu'u mo e kolosi he hala.

Ngaahi fatongia 'o e matu'a/tauhi-fanau

- 'Oku mahu'inga ke ke talanoa mo fakamatala'i 'a e 'Fakapapau' 'a e WSB ki ho'o fanau ki mu'a pea mo toki fakamo'oni.
- Ko ho fatongia ke ke sio 'oku seifi ho'o fanau 'i he 'e nau 'alu mo e foki mei he ngaahi 'tau'anga pasi'ikai ngata ai ka ke sio 'oku seifi ho'o fanau 'i he 'e nau heka mo e hifo mei he pasi.

